

Outokumpu osavuosi- selvitys

Q3 2019

Sisällys

Outokummun kolmannen neljänneksen osavuosiselvitys	3
Toimitusjohtaja Roeland Baan	4
Näkymät vuoden 2019 neljännelle neljännekselle.....	4
Tulos.....	5
Rahoitus ja rahavirta	6
Markkinakehitys	6
Europe-liiketoiminta-alue.....	7
Americas-liiketoiminta-alue	8
Long Products -liiketoiminta-alue	9
Ferrochrome-liiketoiminta-alue.....	10
Turvallisuus ja henkilöstö	11
Osakkeet.....	11
Riskit ja epävarmuustekijät.....	11
Taloudelliset tiedot	12

Outokummun kolmannen neljänneksen osavuosiselvitys

Haastava neljännes heikon markkinan ja nikkelin hinnan jyrkän nousun vuoksi.
Konsernin oikaistu käyttökate 45 miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 kolmas neljännes lyhyesti

- Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 533 000 tonnia (582 000 tonnia)¹.
- Oikaistu käyttökate oli 45 milj. euroa (128 milj. euroa).
- Käyttökate oli 45 milj. euroa (128 milj. euroa).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 12 milj. euroa (61 milj. euroa).
- Korollinen nettovelka kasvoi 1 336 milj. euroon (30.6.2019: 1 307 milj. euroa).
- Velkaantumisaste oli 51,4 % (30.6.2019: 49,8 %).
- Sijoitetun pääoman tuotto oli 1,0 % (30.6.2019: 2,9 %).

Tammikuu–syyskuu 2019 lyhyesti

- Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat 1 738 000 tonnia (1 894 000 tonnia).
- Oikaistu käyttökate oli 190 milj. euroa (397 milj. euroa).
- Käyttökate oli 176 milj. euroa (404 milj. euroa).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 228 milj. euroa (171 milj. euroa).
- Tilikauden tulos oli –60 milj. euroa (103 milj. euroa).

Konsernin tunnusluvut		Q3/19	Q3/18	Q2/19	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Liikevaihto	Milj. EUR	1 590	1 733	1 701	5 006	5 286	6 872
Käyttökate	Milj. EUR	45	128	91	176	404	496
Oikaistu käyttökate ¹⁾	Milj. EUR	45	128	91	190	397	485
Liiketulos	Milj. EUR	-13	65	33	3	241	280
Oikaistu liiketulos ¹⁾	Milj. EUR	-13	75	33	17	244	279
Tulos ennen veroja	Milj. EUR	-30	36	17	-47	155	175
Tilikauden tulos	Milj. EUR	-27	29	6	-60	103	130
Osakekohtainen tulos	EUR	-0,06	0,07	0,01	-0,14	0,25	0,32
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	EUR	-0,06	0,07	0,01	-0,14	0,25	0,32
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,0	6,9	2,9	1,0	6,9	7,0
Liiketoiminnan nettorahavirta	Milj. EUR	12	61	177	228	171	214
Korollinen nettovelka kauden lopussa	Milj. EUR	1 336	1 205	1 307	1 336	1 205	1 241
Velkaantumisaste kauden lopussa	%	51,4	44,5	49,8	51,4	44,5	45,1
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. EUR	56	56	49	156	156	260
Ruostumattoman teräksen toimitukset	1 000 tonnia	533	582	584	1 738	1 894	2 428
Henkilöstö kauden lopussa ²⁾		10 507	10 459	10 483	10 507	10 459	10 449

¹⁾ Oikaistu käyttökate tai liiketulos = Käyttökate tai liiketulos – oikaisuiksi luokitellut erät.

²⁾ 30.6.2019 konsernin palveluksessa oli lisäksi noin 710 kesätyöntekijää.

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Lisätietoa muutoksista Outokummun laskentaperiaatteisiin ja siirtymän vaikutuksista on tämän raportin lopussa.

¹ Sulkeissa esitettävät vertailutiedot viittaavat vuoden 2018 vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita.

Toimitusjohtaja Roeland Baan

”Kolmas neljännes osoittautui yhtä haastavaksi kuin olimme ennustaneetkin. Oikaistu käyttökattamme laski 45 milj. euroon pitkälti heikon kysynnän ja Eurooppaan suuntautuvan tuonnin kasvun vuoksi, mikä johti matalampiin toimituksiin ja hintapaineisiin. Tilanne konkretisoitui erityisen selvästi Long Products -liiketoiminta-alueella, jossa toimitukset laskivat 30 % edellisvuoden vastaavasta jaksosta. Lisäksi nikkeliin hinnan jyrkkä nousu aiheutti suojaustappioita koko liiketoiminnassamme.

Euroopan ruostumattoman teräksen markkinoiden heikkouden uskotaan jatkuvan. Lokakuun alussa voimaan astuneilla EU:n uudistetuilla suojaustoimilla ei vielä ole ollut merkittävää vaikutusta. Tuontikiintiöiden täytyessä markkinoiden pitäisi kuitenkin tasapainottua. Olemme tyytyväisiä myös Euroopan komission ilmoitukseen, jonka mukaan komissio on aloittanut polkumyyntiä koskevat tutkimukset Kiinan ja Indonesian osalta ja asettanut maille vastatulleja.

Odotamme viimeisen vuosineljänneksen olevan kolmannen neljänneksen kaltainen markkinatilanteen jatkuessa vaikeana. Vaikka nikkeliin suojaustappiot eivät

toistu, tuonnin kasvu, tyypillinen kausiluonteisuus Yhdysvalloissa sekä korkeammat kunnossapitokustannukset vaikuttavat negatiivisesti kannattavuuteemme.

Keskitymme järkähtämättömästi nettovelan pienentämiseen, ja olemme jo hyvissä ajoin ennen vuoden loppua saavuttaneet vuoden 2019 tavoitteemme vähentää nettokäyttöpääomaa 150 milj. eurolla. Neljännellä neljänneksellä kassavirtaamme tukevat lisäksi 90 milj. euron varat Benrathissa sijaitsevan kiinteistön myynnistä, josta tiedotettiin toukokuussa 2019.

Vaikka markkinoiden kehityssuunta ei ole meille suotuisa, jatkamme työtämme tehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseksi. Olemme käynnistäneet lisätoimenpiteitä, kuten henkilöstöneuvottelut Saksassa ja Long Products -liiketoiminta-alueella parantaaksemme toimintojemme kilpailukykyä Euroopassa. Ruostumattoman teräksen pitkän aikavälin kasvunäkymät ovat edelleen hyvät, ja markkinajohtajana tavoitteemme on säilyttää asemamme kaikissa markkinaolosuhteissa.”

Näkymät vuoden 2019 neljännelle neljännekselle

Ruostumattoman teräksen markkinan arvioidaan pysyvän heikkona. Euroopan markkinat kärsivät edelleen Aasiasta kohdistuvasta tuontipaineesta sekä matalasta kysynnästä, kun taas Yhdysvaltain markkinoille odotamme viimeiselle neljännekselle tyypillistä kausiluonteisuutta. Näin ollen Outokumpu odottaa ruostumattoman teräksen toimitustensa neljännellä neljänneksellä olevan matalammat verrattuna vuoden 2019 kolmanteen neljännekseen.

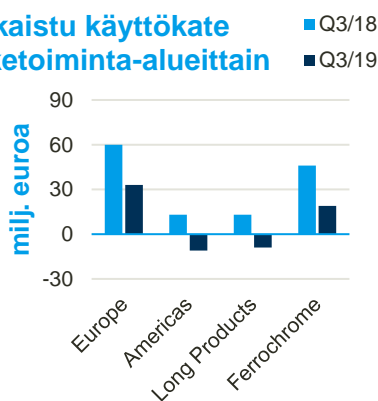
Tornion ruostumattoman teräksen tehtaan suunnitellun vuosikunnossapitotyön kustannusvaikutuksen Europe-

liiketoiminta-alueelle arvioidaan olevan enintään 15 milj. euroa.

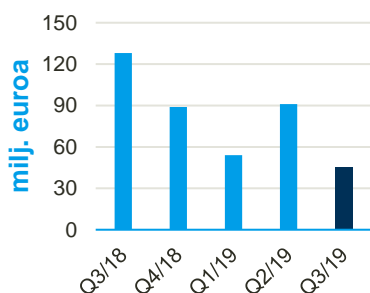
Jos raaka-aineiden hinnat pysyvät nykyisellä tasolla, kolmannella neljänneksellä toteutuneiden raaka-aineisiin liittyvien varasto- ja metallijohdannaistappioiden ei odoteta toistuvan neljännellä neljänneksellä.

Outokumpu arvioi neljännän neljänneksen oikaistun käyttökattamen olevan samalla tasolla kuin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä (Q3/19: 45 milj. euroa).

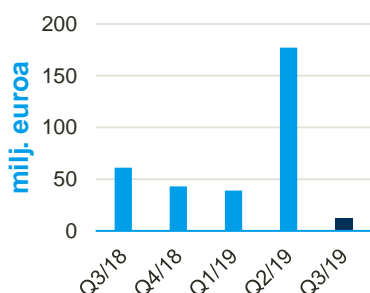
Oikaistu käyttökate liiketoiminta-alueittain

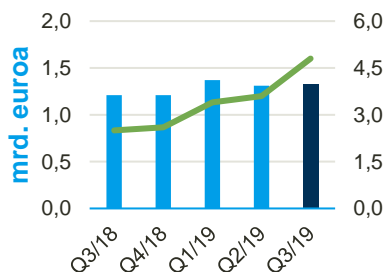
Konsernin oikaistu käyttökate

Liiketoiminnan rahavirta

Korollinen nettovelka ja korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate

■ Korollinen nettovelka
 — Korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Outokummun liikevaihto laski 1 590 milj. euroon (1 733 milj. euroa) ja oikaistu käyttökate 45 milj. euroon (128 milj. euroa). Kannattavuus laski merkittävästi, mikä johtui pääasiassa 8 % matalammista ruostumattoman teräksen toimituksista heijastaen ruostumattoman teräksen heikkoa markkinatilannetta erityisesti Euroopassa sekä nikkelin hinnan jyrkän nousun aiheuttamista raaka-aineisiin liittyvistä 31 milj. euron varasto- ja metallijohdannaistappioista (3 milj. euron voitto). Ferrochromen kannattavuutta heikensi matalampi vertailuhinta. Raaka-ainejakauma sen sijaan parantui sekä Europe-että Americas-liiketoiminta-alueilla. Muun toiminnan ja konsernin sisäisten erien oikaistu käyttökate oli 14 milj. euroa (-4 milj. euroa), mitä paransivat voitot johdannaisista ja päästöoikeuksien myynnistä.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Outokummun liikevaihto laski 1 590 milj. euroon (Q2/2019: 1 701 milj. euroa). Oikaistu käyttökate laski 45 milj. euroon (Q2/2019: 91 milj. euroa). Heikentynyt tulos heijastaa ruostumattoman teräksen markkinoiden haasteita, sillä kasvanut tuonti Eurooppaan, heikentynyt kysyntä ja kausivaihtelut pienensivät ruostumattoman teräksen toimituksia 9 %. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot kasvoivat 15 milj. euroa nikkelin hinnan nousun vuoksi. Ferrochromen kannattavuutta heikensi matalampi vertailuhinta. Kustannuskehitys sen sijaan oli myönteinen: kustannukset laskivat onnistuneiden tehokkuusparannuksien sekä matalampien tuotannon tarveaineiden kustannusten ansiosta.

Tammikuu–syyskuu 2019 verrattuna vuoden 2018 vastaavaan jaksoon

Vuoden 2019 ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana Outokummun liikevaihto laski 5 006 milj. euroon (5 286 milj. euroa). Oikaistu käyttökate laski 190 milj. euroon (397 milj. euroa). Heikko ruostumattoman teräksen markkinatilanne on johtanut merkittävästi matalampiin perushintoihin. Toisaalta hinnoittelua ovat tukeneet parantuneet tuote- ja raaka-ainejakaumat. Ensimmäisen yhdeksän kuukauden toimitusmäärät olivat 8 % matalammat kuin edellisvuoden vastaavalla jaksolla. Ferrochromen kannattavuus kärsi alhaisemmasta vertailuhinnasta, mutta ennätyskorkea tuotanto osin pienensi tämän vaikutusta. Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannaistappiot olivat tammi–syyskuussa 60 milj. euroa, eli merkittävästi korkeammat kuin vuoden 2018 tammi–syyskuun 1 milj. euron tappio. Muun toiminnan ja konsernin sisäisten erien oikaistu käyttökate oli 4 milj. euroa (11 milj. euroa).

Liiketulos oli 3 milj. euroa (241 milj. euroa) ja tilikauden tulos oli -60 milj. euroa (103 milj. euroa).

Rahoitus ja rahavirta

Liiketoiminnan rahavirta kolmannella neljänneksellä oli 12 milj. euroa (61 milj. euroa). Käyttöpääoma laski 25 milj. eurolla verrattuna käyttöpääoman 47 milj. euron kasvuun vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä. Varastot laskivat 1 362 milj. euroon (30.6.2019: 1 428 milj. euroa).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 56 milj. euroa (56 milj. euroa). Käynnissä olevat investoinnit sisältävät Kemin kaivoksen laajennuksen sekä digitaalisen transformaation Chorus-ohjelman, johon sisältyy toiminnanohjausjärjestelmän uusiminen.

Korollinen nettovelka oli 1 336 milj. euroa, mikä on hieman enemmän kuin 1 307 milj. euroa vuoden 2019 toisen neljänneksen lopussa. Velkaantumisaste nousi 51,4 %:iin (30.6.2019: 49,8 %).

Nettorahoituskulut olivat kolmannella neljänneksellä 17 milj. euroa (31 milj. euroa), ja korkokulut olivat 18 milj. euroa (17 milj. euroa). Rahavarat olivat syyskuun 2019 lopussa 123 milj. euroa (30.6.2019: 190 milj. euroa), ja kokonaisuudessaan rahavarat ja maksuvalmiusreservit olivat noin 1,2 mrd. euroa (30.6.2019: 0,8 mrd. euroa). Rahavarat ja maksuvalmiusreservit sisältävät 400 milj. euron arvoisen vakuudellisen lainan, joka nostetaan tämän vuoden neljännellä neljänneksellä. Laina allekirjoitettiin toisella neljänneksellä. Näiden reservien lisäksi 96 milj. euroa 120 milj. euron rahoituksesta Kemin kaivoksen laajentamiseen on käyttämättä.

Markkinakehitys

SMR:n tuoreimpien arvioiden (lokakuu 2019) mukaan ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen kulutus kasvoi 8,6 % kolmannella neljänneksellä verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Aasian ja Tyynenmeren alueen kulutus kasvoi 12,0 % ja EMEA-alueen 0,8 %, ja Amerikan kulutus laski 3,5 %. Ruostumattoman teräksen maailmanlaajuinen reaalikysyntä kasvoi 2,8 % 11,0 milj. tonniin (10,7 milj. tonnia).

Ruostumattoman teräksen reaalikysynnän vuosittainen kasvu oli vahvinta arkkitehtuurissa, rakennusteollisuudessa ja infrastruktuurissa 5,9 %. Kulutustavara- ja lääketeollisuudessa kysyntä kasvoi 4,3 % ja teollisuustuotannossa ja raskaassa teollisuudessa 1,6 %. Kysyntä sen sijaan laski kemian-, petrokemian- ja energiateollisuudessa 0,2 % ja autoteollisuudessa ja raskaassa liikenteessä 3,5 %.

Vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä maailmanlaajuisen reaalikysynnän odotetaan laskevan 1,0 % vuoden 2019 kolmanteen neljännekseen verrattuna. Kysynnän odotetaan laskevan Aasian ja Tyynenmeren alueella 0,9 % ja EMEA-alueella 2,2 %, kun taas Amerikassa kysynnän odotetaan nousevan 0,3 %. Vuoden 2018 neljanteen neljännekseen verrattuna kysynnän odotetaan laskevan 1,9 %, sillä Aasian ja Tyynenmeren alueen kysynnän odotetaan laskevan 1,9 % ja EMEA-alueen 3,1 %. Sen sijaan kysynnän odotetaan kasvavan Amerikassa 0,4 %. Maailmanlaajuisen kokonaiskysynnän arvioidaan vuonna 2019 kasvavan 1,5 % vuoteen 2018 verrattuna.

Europe-liiketoiminta-alue

Europe-tunnuslukuja		Q3/19	Q3/18	Q2/19	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Toimitukset	1 000 tonnia	356	369	391	1 162	1 206	1 547
Liikevaihto	Milj. EUR	1 006	1 034	1 096	3 227	3 296	4 267
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	33	60	73	148	216	248
Oikaisut							
EMEA:n uudelleenjärjestelyihin liittyneen käyttöomaisuuden myyntivoitto ja varauksien purku	Milj. EUR	-	-	-	-	8	10
Käyttökate	Milj. EUR	33	60	73	148	223	259
Sidottu pääoma	Milj. EUR	1 990	1 917	1 985	1 990	1 917	1 934

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Liikevaihto oli 1 006 milj. euroa (1 034 milj. euroa).
Oikaistu käyttökate oli 33 milj. euroa (60 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitusmäärät laskivat 4 % kasvaneesta tuonnista ja heikentyneestä kysynnästä johtuen.
- Raaka-ainejakauma parantui.
- Kustannukset pysyivät entisellä tasolla. Tuotannon tarveaineiden kustannukset laskivat, mutta tämän myönteistä vaikutusta heikensivät korkeammat kunnossapitokustannukset.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 17 milj. euroa (-1 milj. euroa) nikkelin hinnan nousun vuoksi.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Oikaistu käyttökate laski 33 milj. euroon (Q2/2019: 73 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 9 % johtuen kasvaneesta tuonnista, kausiluonteisuudesta ja matalammasta kysynnästä.
- Hinnoittelu heikensi tulosta korkeampien raaka-ainekustannusten vuoksi. Parempi tuotejakauma osittain pienensi negatiivista vaikutusta.
- Kustannukset laskivat pääasiassa kausiluonteisesti matalampien henkilöstökulujen ansiosta.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 17 milj. euroa (Q2/2019: -13 milj. euroa).

Markkinat

- EMEA-alueen reaalikysyntä laski 4,3 % vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen verrattuna.
- Kylmävalssattujen tuotteiden tuonti kolmansista maista EU-alueelle nousi 34 %:n tasolle vuoden 2018 kolmannen neljänneksen 30 %:sta (Lähde: EUROFER, lokakuu 2019).
- Jakelijoiden varastot saavuttivat pitkän aikavälin keskiarvotasot elokuun lopussa.
- CRU:n mukaan EU:n keskimääräinen perushinta Q3/2019:llä nousi 21 euroa/tonni verrattuna Q3/2018:ään ja oli 820 euroa/tonni. Q2/2019:ään verrattuna keskimääräinen perushinta nousi 30 euroa/tonni.

Americas-liiketoiminta-alue

Americas-tunnuslukuja		Q3/19	Q3/18	Q2/19	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Toimitukset	1 000 tonnia	154	190	149	467	614	762
Liikevaihto	Milj. EUR	337	468	343	1 043	1 364	1 715
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	-11	13	-8	-37	17	-5
Käyttökate	Milj. EUR	-11	13	-8	-37	17	-5
Sidottu pääoma	Milj. EUR	956	1 102	961	956	1 102	1 084

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Liikevaihto oli 337 milj. euroa (468 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate oli -11 milj. euroa (13 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset olivat merkittävästi matalammat johtuen strategiasta luopua matalan lisäarvon vientimyynnistä.
- Raaka-ainejakauma parantui selkeästi. Matalammat spot-hinnat osittain kumosivat tämän myönteisen vaikutuksen.
- Kustannukset laskivat pääasiassa matalampien rahtikulujen ansiosta.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 15 milj. euroa (10 milj. euron voitto).

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Oikaistu käyttökate oli -11 milj. euroa (Q2/2019: -8 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset nousivat 3 %.
- Raaka-ainejakauma parani edelleen, mikä vaikutti myönteisesti tulokseen.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 15 milj. euroa (Q2/2019: -3 milj. euroa).

Markkinat

- Reaalikysyntä pysyi samalla tasolla kuin vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä.
- Jakelijat jatkoivat varastotasojen purkamista kolmannella neljänneksellä. Tämä vaikutti ruostumattoman teräksen kulutukseen, joka laski 3,5 %. Jakelijoiden varastotasot elokuun lopussa olivat pitkän aikavälin keskiarvoa matalammat.
- Kylmävalssattujen tuotteiden tuonti USA:han kolmannella neljänneksellä laski terästullien myötä noin 15 %:iin verrattuna vuoden 2018 kolmannen neljänneksen 18 %:n tuontiin. (Lähde: American Iron & Steel Institute, elokuu 2019).
- CRU:n mukaan USA:n keskimääräinen perushinta Q3/2019:llä oli 66 Yhdysvaltain dollaria/tonni matalampi kuin Q3/2018:lla ja oli 1 433 dollaria/tonni. Keskimääräinen perushinta ei muuttunut Q2/2019:ään verrattuna.

Long Products -liiketoiminta-alue

Long Products -tunnuslukuja		Q3/19	Q3/18	Q2/19	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Toimitukset	1 000 tonnia	47	68	65	183	221	285
Liikevaihto	Milj. EUR	137	194	186	507	555	740
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	-9	13	6	-6	25	25
Käyttökate	Milj. EUR	-9	13	6	-6	25	25
Sidottu pääoma	Milj. EUR	203	168	170	203	168	179

Fagersta Stainless AB:n luvut sisältyvät toimituksiin, liikevaihtoon, oikaistuun käyttökatteeseen ja käyttökatteeseen 1.7.2018 alkaen ja sidottuun pääomaan 30.6.2018 alkaen.

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Liikevaihto oli 137 milj. euroa (194 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate oli -9 milj. euroa (13 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 31 % johtuen heikoista pitkien tuotteiden markkinoista sekä matalammista toimituksista Europe-liiketoiminta-alueelle.
- Toteutuneet perushinnat laskivat valuuttakurssien vaikutusten johdosta.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 6 milj. euroa (1 milj. euron voitto).
- Vertailukauden oikaistuun käyttökatteeseen sisältyy 4 milj. euron tuotto johtuen muutoksesta Outokummun etuusperusteisen terveydenhuoltojärjestelyn ehdoissa Yhdysvalloissa.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Oikaistu käyttökate laski -9 milj. euroon

(Q2/2019: 6 milj. euroa).

- Ruostumattoman teräksen toimitukset laskivat 28 % kausiluonteisuudesta, pitkien tuotteiden markkinoiden heikkoudesta sekä matalammista sisäisistä toimituksista johtuen.
- Toteutuneet perushinnat laskivat hieman heikommasta tuotejakaumasta sekä valuuttakurssien vaikutuksista johtuen.
- Raaka-aineisiin liittyvät varasto- ja metallijohdannais-tappiot olivat 6 milj. euroa (Q2/2019: 0 milj. euroa).

Markkinat

- Pitkien tuotteiden kysyntä jatkui heikkona Euroopassa jakelijoiden varastotasojen purkamisen sekä loppukäyttäjien kysynnän laskun vuoksi.
- Yhdysvalloissa kysyntä pysyi vakaana.

Ferrochrome-liiketoiminta-alue

Ferrochrome-tunnuslukuja		Q3/19	Q3/18	Q2/19	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Ferrokromin tuotanto	1 000 tonnia	131	127	129	393	361	497
Liikevaihto	Milj. EUR	104	137	127	357	399	542
Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	19	46	31	80	127	210
Käyttökate	Milj. EUR	19	46	31	80	127	210
Sidottu pääoma	Milj. EUR	686	652	685	686	652	640

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Liikevaihto laski 104 milj. euroon (137 milj. euroa).
Oikaistu käyttökate laski 19 milj. euroon (46 milj. euroa).

- Ferrokromin toimitukset kasvoivat.
- Ferrokromin vertailuhinta oli 0,34 Yhdysvaltain dollaria naualta matalampi.
- Kustannukset laskivat pääasiassa matalammasta koksinnasta johtuen.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Oikaistu käyttökate laski 19 milj. euroon
(Q2/2019: 31 milj. euroa).

- Ferrokromin toimitukset laskivat heikentyneen kysynnän vuoksi.
- Ferrokromin vertailuhinta oli 0,16 Yhdysvaltain dollaria naualta matalampi.
- Kannattavuutta paransivat laskeneet kustannukset, jotka johtuivat koksinnasta matalammasta ja kausiluonteisesti matalammista henkilöstökustannuksista.

Markkinat

- Ferrokromin vertailuhinta Euroopassa laski toisella neljänneksellä Kiinan spot-hintoja seuraten 1,04 Yhdysvaltain dollariin naualta (Q2/2019: 1,20 Yhdysvaltain dollaria naualta).
- Vuoden 2019 neljännelle neljännekselle ferrokromin hinta laski 1,02 Yhdysvaltain dollariin naualta.

Turvallisuus ja henkilöstö

Kaikkien työtaturmien taajuus (TRIFR) vuoden 2019 ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana oli 3,3 (Q1-Q3/18: 4,7), kun tavoite vuodelle 2019 on alle 3,5. Outokumpu on jatkanut turvallisuusstrategiansa toteuttamista muun muassa jatkuvalla järjestelmien ja käytäntöjen yhdenmukaistamisella.

Outokummun henkilöstömäärä kasvoi 48:lla vuoden 2018 kolmanteen neljänneksen verrattuna. Syyskuun 2019 lopussa yhtiön palveluksessa oli 10 507 henkilöä (10 459).

Osakkeet

30.9.2019 Outokummun osakepääoma oli 311 milj. euroa, ja osakkeiden kokonaismäärä oli 416 374 448. Kolmannen vuosineljänneksen lopussa yhtiön hallussa oli 4 984 661 omaa osaketta. Keskimääräinen ulkona olevien osakkeiden määrä kolmannella neljänneksellä oli 411 387 442.

Riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät toteutuneet riskit kolmannella neljänneksellä liittyivät jyrkkään nikkelin hinnan nousuun johtaen merkittäviin varastovoittoiin ja johdannais-tappioihin. Lisäksi korkeampi nikkelin hinta yhdistettynä vahvaan Yhdysvaltain dollariin vaikutti edelleen käyttöpääoman arvoon rajoittaen onnistuneiden käyttöpääomanhallintatoimien tuomia hyötyjä. Alun perin Yhdysvaltain terästulleista aiheutunut ruostumattoman teräksen markkinoiden vääristymä heikensi edelleen ruostumattoman teräksen hintoja ja toimituksia Euroopassa. Lisäksi konsernin energiaomistusten käypä arvo laski merkittävästi kolmannen neljänneksen aikana johtuen matalammista pitkän aikavälin energiahinnoista. Pitkän aikavälin korkojen lasku kolmannen neljänneksen aikana vaikutti negatiivisesti etuus pohjaisten järjestelyjen sekä muiden pitkäaikaisten työsuhte-etuuksista johtuvien velvoitteiden määrään.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Outokummun lyhyen aikavälin riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat: yhtiön vision toteuttamiseen, kuten uusien tietojärjestelmien ja prosessien käyttöönottoon, tuotantovarmuuden parantamiseen, kilpailukyvyyn ja taloudellisen suorituskyvyyn parantamiseen liittyvät riskit; EU:n pysyvien suoja-toimien riittämättömyyteen liittyvä riski; ruostumattoman teräksen maailmanlaajuiseen ylikapasiteettiin, ruostumattoman teräksen ja ferrokromin markkinoiden kehitykseen sekä kilpailijoiden toimiin liittyvät riskit; tiettyjen kriittisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta, mukaan lukien grafiittielektrodit; riippuvuus tietyistä kriittisistä toimittajista; sähkön, polttoaineiden, ferrokromin, nikkelin, raudan ja molybdeenin hinnanvaihtelut; euroon, Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan vaikuttavat valuuttakurssimuutokset; Outokumpuun sovellettavien korkomarginaalien riskit; osakeomistuksien arvoon liittyvät riskit; projektien toteuttamiseen liittyvät riskit; informaatioteknologiasta riippuvuuteen ja tietoturvaan liittyvät riskit; uudelleenrahoitukseen liittyvät riskit; asiakkaisiin ja muihin liikekumppaneihin, mukaan lukien toimittajat ja rahoituslaitokset, liittyvät vastapuoliriskit.

Mahdolliset epäsuotuisat muutokset maailmanpolitiikassa tai -taloudessa, mukaan lukien merkittävä maailmanlaajuinen taloustaantuma voivat haitata Outokummun liiketoimintaa ja pääsyä rahoitusmarkkinoille.

Helsingissä 31.10.2019

Outokumpu
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Lyhennetty tuloslaskelma (Milj. EUR)

	1.7.-30.9. 2019	1.7.-30.9. 2018	1.1.-30.9. 2019	1.1.-30.9. 2018	1.1.-31.12. 2018
Liikevaihto	1 590	1 733	5 006	5 286	6 872
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 516	-1 622	-4 726	-4 864	-6 398
Bruttokate	74	111	279	422	474
Liiketoiminnan muut tuotot	12	30	26	40	99
Myyntin ja hallinnon kulut	-68	-61	-220	-204	-275
Liiketoiminnan muut kulut	-31	-15	-82	-16	-19
Liiketulos	-13	65	3	241	280
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0	1	3	2	3
Korkokulut	-18	-17	-54	-53	-70
Muut nettorahoitustuotot ja -kulut	1	-14	1	-35	-37
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-17	-31	-53	-88	-107
Tulos ennen veroja	-30	36	-47	155	175
Tuloverot	3	-7	-12	-52	-45
Tilikauden tulos	-27	29	-60	103	130
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos					
Osakekohtainen tulos, EUR	-0,06	0,07	-0,14	0,25	0,32
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	-0,06	0,07	-0,14	0,25	0,32

Laaja tuloslaskelma (Milj. EUR)

	1.7.-30.9. 2019	1.7.-30.9. 2018	1.1.-30.9. 2019	1.1.-30.9. 2018	1.1.-31.12. 2018
Tilikauden tulos	-27	29	-60	103	130
Muut laajan tuloksen erät					
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi:					
Muuntoerot	44	7	45	16	24
Rahavirran suojaukset	4	2	7	-1	0
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus					
Muutokset tilikauden aikana	-9	-12	-35	-12	-7
Uudelleenarvostukseen liittyvät verot	3	-3	12	-3	-1
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	-37	1	-53	2	2
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	0	0	-0	-0	-0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	6	-4	-25	3	18
Tilikauden laaja tulos	-21	24	-85	106	148

Tilikauden tulos ja tilikauden laaja tulos kuuluvat kokonaisuudessaan emoyhtiön omistajille.

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä. Vertailutietoja ei ole oikaistu. Lisätietoa muutoksista Outokummun laskentaperiaatteisiin ja siirtymän vaikutuksista on tämän raportin lopussa.

Lyhennetty tase (Milj. EUR)

	30.9. 2019	30.9. 2018	31.12. 2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	595	582	585
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 790	2 616	2 659
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	41	52	53
Muut rahoitusvarat	42	78	88
Laskennalliset verosaamiset	249	240	247
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat	83	61	72
Myntisaamiset ja muut saamiset	2	2	2
Pitkäaikaiset varat yhteensä	3 802	3 631	3 706
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 362	1 603	1 555
Muut rahoitusvarat	55	39	28
Myntisaamiset ja muut saamiset	687	803	640
Rahavarat	123	182	68
Lyhytaikaiset varat yhteensä	2 227	2 627	2 292
Myytävänä olevat varat	19	-	-
VARAT YHTEENSÄ	6 048	6 258	5 998
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 602	2 710	2 750
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	653	733	798
Muut rahoitusvelat	0	1	1
Laskennalliset verovelat	12	11	12
Velvoitteet etuuspohjaisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	348	320	318
Varaukset	54	73	65
Ostovelat ja muut velat	33	36	35
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 100	1 173	1 229
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	807	654	511
Muut rahoitusvelat	27	47	20
Varaukset	5	14	5
Ostovelat ja muut velat	1 507	1 661	1 483
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 346	2 375	2 019
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	6 048	6 258	5 998

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä. Vertailutietoja ei ole oikaistu. Lisätietoa muutoksista Outokummun laskentaperiaatteisiin ja siirtymän vaikutuksista on tämän raportin lopussa.

Lyhennetty rahavirtalaskelma (Mij. EUR)

	1.7.-30.9. 2019	1.7.-30.9. 2018	1.1.-30.9. 2019	1.1.-30.9. 2018	1.1.-31.12. 2018
Tilikauden tulos	-27	29	-60	103	130
Oikaisuerät					
Poistot ja arvonalentumiset	58	63	173	163	216
Muut ei-rahavirtavaikutteiset oikaisu	-18	35	42	112	96
Käyttöpääoman muutos	25	-47	152	-127	-112
Käytetyt varaukset ja maksetut velvoitteet etuusperusteisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	-12	-6	-39	-40	-59
Saadut osingot ja korot	0	0	6	2	2
Maksetut korot	-14	-11	-40	-39	-54
Maksetut verot	-2	-0	-6	-3	-5
Liiketoiminnan nettorahavirta	12	61	228	171	214
Liiketoimintojen hankinnat vähennettyinä hankintahetken rahavaroilla	-	-	-	-10	-10
Investoinnit	-48	-60	-135	-159	-245
Omaisuuksien myynti	12	8	17	11	22
Muu investointien rahavirta	-	-	9	4	4
Investointien nettorahavirta	-37	-52	-109	-154	-229
Rahavirta ennen rahoitusta	-25	9	119	18	-14
Maksetut osingot	-	-	-62	-103	-103
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-17	-17
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	-	74	249	329
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-61	-10	-80	-217	-245
Lyhytaikaisten lainojen muutos	16	59	1	139	7
Muu rahoituksen rahavirta	3	-0	4	4	1
Rahoituksen nettorahavirta	-42	49	-64	53	-29
Rahavarojen nettomuutos	-67	58	55	71	-43
Rahavarat tilikauden alussa	190	124	68	112	112
Rahavarojen nettomuutos	-67	58	55	71	-43
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0	-0	-0	-1	-1
Rahavarat tilikauden lopussa	123	182	123	182	68

Laskelma oman pääoman muutoksista
(Milj. EUR)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

	Osakepääoma	Ylikursssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Arvonmuutos- rahasto	Kumulatiiviset muuntoerot	Etuuspoijajisten järjestelyiden uudelleenarvostus	Omat osakkeet	Muut kertyneet voittovarat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	311	714	2 103	3	0	-81	-72	-26	-225	2 728
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	1	16	-15	-	-0	3
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	1	16	-15	-	103	106
Liiketoimet omistajien kanssa										
Sijoitetut ja jaetut varat										
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-103	-103
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	1	-5	-3
Hankitut omat osakkeet	-	-	-	-	-	-	-	-17	-	-17
Oma pääoma 30.9.2018	311	714	2 103	3	2	-64	-86	-41	-231	2 710
Oma pääoma 31.12.2018	311	714	2 103	3	2	-56	-80	-40	-207	2 750
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-60	-60
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	-46	45	-24	-	-0	-25
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	-46	45	-24	-	-60	-85
Liiketoimet omistajien kanssa										
Sijoitetut ja jaetut varat										
Maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-	-	-62	-62
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	3	-5	-1
Muut	-	-	-	-	-	-	-3	-	3	0
Oma pääoma 30.9.2019	311	714	2 103	3	-44	-11	-107	-37	-330	2 602

Käyttökateen ja liiketuloksen oikaisu (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Sopimus ThyssenKruppin kanssa	-	-	-14	-	-
EMEA:n uudelleenjärjestelyihin liittyneen käyttöomaisuuden myyntivoitto ja varauksien purku	-	-	-	8	10
Käyttökateen oikaisu	-	-	-14	8	10
Digitalisaatioprojektiin liittyvä arvonalentuminen	-	-10	-	-10	-10
Liiketuloksen oikaisu	-	-10	-14	-3	0

Konsernin tunnusluvut

	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018	
Toiminnan laajuus						
Sijoitettu pääoma kauden lopussa	Milj. EUR	4 096	4 037	4 096	4 037	4 086
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. EUR	56	56	156	156	260
Poistot	Milj. EUR	-57	-51	-171	-151	-204
Arvonalentumiset	Milj. EUR	-1	-11	-2	-11	-12
Henkilöstömäärä kauden lopussa		10 507	10 459	10 507	10 459	10 449
- keskimäärin kauden aikana		10 952	10 872	10 711	10 471	10 468

Kannattavuus

Oikaistu käyttökate	Milj. EUR	45	128	190	397	485
Käyttökateen oikaisu	Milj. EUR	-	-	-14	8	10
Käyttökate	Milj. EUR	45	128	176	404	496
Osakekohtainen tulos	EUR	-0,06	0,07	-0,14	0,25	0,32
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	EUR	-0,06	0,07	-0,14	0,25	0,32
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ²⁾	1 000 kpl	411 387	410 098	411 118	411 390	411 066
Oman pääoman tuotto	%	-1,2	8,7	-1,2	8,7	4,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,0	6,9	1,0	6,9	7,0

Rahoitus ja taloudellinen asema

Pitkäaikaiset korolliset velat	Milj. EUR	653	733	653	733	798
Lyhytaikaiset korolliset velat	Milj. EUR	807	654	807	654	511
Rahavarat	Milj. EUR	-123	-182	-123	-182	-68
Korollinen nettovelka kauden lopussa	Milj. EUR	1 336	1 205	1 336	1 205	1 241
Korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate		4,8	2,5	4,8	2,5	2,6
Omavaraisuusaste kauden lopussa	%	43,2	43,4	43,2	43,4	45,9
Velkaantumisaste kauden lopussa	%	51,4	44,5	51,4	44,5	45,1
Oma pääoma/osake kauden lopussa ¹⁾	EUR	6,33	6,61	6,33	6,61	6,70

¹⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Liikevaihto segmentteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe yhteensä	1 006	1 034	3 227	3 296	4 267
josta konsernin sisäinen	21	25	45	79	97
Americas yhteensä	337	468	1 043	1 364	1 715
josta konsernin sisäinen	0	15	2	43	45
Long Products yhteensä	137	194	507	555	740
josta konsernin sisäinen	30	56	116	179	220
Ferrochrome yhteensä	104	137	357	399	542
josta konsernin sisäinen	56	90	221	278	345
Muu toiminta yhteensä	192	156	475	452	587
josta konsernin sisäinen	79	71	219	203	273
	1 590	1 733	5 006	5 286	6 872

Oikaistu käyttökate segmentteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	33	60	148	216	248
Americas	-11	13	-37	17	-5
Long Products	-9	13	-6	25	25
Ferrochrome	19	46	80	127	210
Muu toiminta ja sisäiset erät	14	-4	4	11	7
	45	128	190	397	485

Käyttökateen ja liikeloksen oikaisu segmentteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	-	-	-	8	10
Americas	-	-	-	-	-
Long Products	-	-	-	-	-
Ferrochrome	-	-	-	-	-
Muu toiminta	-	-	-14	-	-
Käyttökateen oikaisu	-	-	-14	8	10
Muu toiminta	-	-10	-	-10	-10
Liikeloksen oikaisu	-	-10	-14	-3	0

Käyttökate segmentteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	33	60	148	223	259
Americas	-11	13	-37	17	-5
Long Products	-9	13	-6	25	25
Ferrochrome	19	46	80	127	210
Muu toiminta ja sisäiset erät	14	-4	-11	11	7
	45	128	176	404	496

Oikaistu liikeulos segmentteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	-2	33	49	134	134
Americas	-25	0	-79	-20	-56
Long Products	-11	11	-12	21	18
Ferrochrome	12	38	59	104	179
Muu toiminta ja sisäiset erät	13	-7	0	5	4
	-13	75	17	244	279

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Liiketulos segmenteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	-2	33	49	142	144
Americas	-25	0	-79	-20	-56
Long Products	-11	11	-12	21	18
Ferrochrome	12	38	59	104	179
Muu toiminta ja sisäiset erät	13	-17	-14	-5	-6
	-13	65	3	241	280

Poistot segmenteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	-34	-27	-99	-82	-114
Americas	-14	-13	-42	-38	-51
Long Products	-2	-2	-6	-5	-6
Ferrochrome	-7	-7	-22	-22	-30
Muu toiminta	-0	-3	-3	-6	-3
	-57	-51	-171	-151	-204

Investoinnit segmenteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	12	17	31	37	76
Americas	6	4	15	9	18
Long Products	9	3	15	24	30
Ferrochrome	22	16	73	48	79
Muu toiminta	8	16	22	37	57
	56	56	156	156	260

Sidottu pääoma segmenteittäin (Milj. EUR)	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	1 990	1 917	1 990	1 917	1 934
Americas	956	1 102	956	1 102	1 084
Long Products	203	168	203	168	179
Ferrochrome	686	652	686	652	640
Muu toiminta ja sisäiset erät	24	-31	24	-31	15
	3 859	3 808	3 859	3 808	3 851

Henkilöstö kauden lopussa segmenteittäin	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	2018
Europe	6 844	6 852	6 844	6 852	6 806
Americas	1 953	1 998	1 953	1 998	1 991
Long Products	896	860	896	860	892
Ferrochrome	469	440	469	440	441
Muu toiminta	345	309	345	309	319
	10 507	10 459	10 507	10 459	10 449

Outokumpu on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019. Vertailutietoja ei ole oikaistu.

Taloudellisten tunnuslukujen laskentaperusteet

Käyttökate	=	Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia	
Käyttökateen tai liikutuloksen oikaisu	=	Olennaiset tuotto- ja kuluerät, jotka vaikuttavat vertailukelpoisuuteen kausien välillä, koska ne ovat luonteeltaan, kooltaan tai esiintymistiheydeltään poikkeuksellisia, liittyen esimerkiksi konserninlaajuisiin uudelleenjärjestelyihin, tai omaisuuden tai liiketoimintojen mynteihin.	
Oikaistu käyttökate/liiketulos	=	Käyttökate/liiketulos – oikaisuksi luokitellut erät	
Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma + korollinen nettovelka + veloitteet etuuspohjaisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuksista (netto) + korkojohdannaisvelat (netto) + korkovelat (netto) – myytävänä olevat varat (netto) – lainasaamiset – käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat – käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat sijoitukset – osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	
Sidottu pääoma	=	Sijoitettu pääoma – laskennallinen verosaaminen (netto)	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	=	$\frac{\text{Liiketulos (neljän vuosineljänneksen rullaava)}}{\text{Sijoitettu pääoma (neljän vuosineljänneksen rullaava keskiarvo)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE)	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos (neljän vuosineljänneksen rullaava)}}{\text{Oma pääoma (neljän vuosineljänneksen rullaava keskiarvo)}}$	x 100
Korollinen nettovelka	=	Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat – rahavarat	
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Korollinen nettovelka/oikaistu käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oikaistu käyttökate (neljän vuosineljänneksen rullaava)}}$	
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi tuli sovellettavaksi 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, ja se korvasi aiemman IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnot.

Outokumpu on ottanut IFRS 16:n käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä, jolloin taloudellisia vertailutietoja ei oikaista vaan siirtymän vaikutus kirjataan siirtymähetken 1.1.2019 taseeseen.

IFRS 16 edellyttää vuokralle ottajien kirjaavan lähes kaikki vuokrasopimukset taseeseen käyttöoikeusomaisuuserinä ja vuokrasopimusvelkoina. Lyhytaikaiset enintään 12 kuukautta kestävät vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäisten hyödykkeiden vuokrasopimukset voidaan jättää merkitsemättä taseeseen.

Vuokrasopimusvelat esitetään tulevien vuokramaksujen nykyarvona. Vuokramaksut diskontataan käyttämällä vuokrasopimuksen sisäistä korkoa, jos se on saatavilla, tai vuokralle ottajan lisäluoton korolla. Vuokramaksut jaetaan korkokuluun ja vuokrasopimusvelan lyhennykseen. Käyttöoikeusomaisuuserä on vuokrasopimusvelkojen ja ennakkoon maksettujen vuokramaksujen suuruisen vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Outokumpu ei sovelle tätä laskentakäytäntöä lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin tai arvoltaan vähäisten hyödykkeiden vuokrasopimuksiin eikä sovelle IFRS 16:a aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Outokumpu esittää vuokrasopimusvelat taseessaan pitkä- ja lyhytaikaisessa korollisessa velassa ja käyttöoikeusomaisuuserät aineellisissa käyttöomaisuushyödykkeissä.

Lyhytaikaisten vuokrasopimusten ja arvoltaan vähäisten hyödykkeiden vuokrat, kuten myös muuttuvat vuokrat, esitetään kuluna tuloslaskelmassa.

Siirtymän vaikutukset

IFRS 16 -siirtymässä 1.1.2019 Outokumpu on kirjannut seuraavat erät taseeseen:

Siirtymän vaikutus (Milj. EUR)	1.1. 2019	IFRS 16:n vaikutus	31.12. 2018
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 790	131	2 659
Varat yhteensä	6 129	131	5 998
Pitkäaikaiset korolliset velat	899	101	798
Lyhytaikaiset korolliset velat	540	29	511
Oma pääoma ja velat yhteensä	6 129	131	5 998

Taseeseen merkittyjen vuokrasopimusvelkojen painotettu keskimääräinen diskonttokorko on 3,1 %.

Outokumpu on käyttänyt siirtymässä seuraavia standardin sallimia käytännön helpotuksia: (1) vuokrasopimukset, joiden jäljellä oleva kesto 1.1.2019 oli alle 12 kuukautta, on käsitelty lyhytaikaisina vuokrasopimuksina eikä niitä ole sisällytetty taseeseen kirjattaviin vuokrasopimusvelkoihin tai käyttöoikeusomaisuuseriin ja (2) 31.12.2018 voimassa olleisiin sopimuksiin liittyneitä alkuvaiheen välittömiä menoja ei ole sisällytetty käyttöoikeusomaisuuseriin.

IFRS 16:n käyttöönotto vaikuttaa Outokummun tuloslaskelmaan, rahavirtalaskelmaan ja tunnuslukuihin ja siten taloudellisten tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 2019 ja 2018 välillä. Seuraava kappale kuvaa näitä eroja ja niihin liittyviä vaikutuksia.

Tuloslaskelmassa vuokriin liittyvä kulu esitetään poistoina liiketuloskassa (21 milj. euroa tammi–syyskuussa 2019) ja korkokuluina rahoituskuluissa (3 milj. euroa tammi–syyskuussa 2019) vuokratulun sijaan (25 milj. euroa tammi–syyskuussa 2019). Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimusvelkojen lyhennykset (23 milj. euroa tammi–syyskuussa 2019) esitetään rahoituksen rahavirrassa, kun taas korkomaksut (3 milj. euroa tammi–syyskuussa 2019) jäävät liiketoiminnan rahavirtaan. Vuokrasopimusvelat sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä esitettyjen 90 milj. euron muiden vuokrasopimusveltoitteiden ja taseeseen kirjattujen 131 milj. euron suuruisen IFRS 16 -siirtymävaikutuksen välinen täsmäytyslaskelma on esitetty seuraavassa taulukossa. Sopimukset, joita ei aiemmin IAS 17:n mukaan käsitelty vuokrasopimuksina, liittyvät pääasiassa konsernin teollisten kaasujen hankintasopimuksiin Suomessa ja Ruotsissa sekä Suomen ja Alankomaiden välisiin merikuljetussopimuksiin.

Vuokrasopimusvelan täsmäytyslaskelma (Milj. EUR)

Vuokrasopimusvelat muista vuokrasopimuksista 31.12.2018	90
Sopimukset, joita ei IAS 17:n mukaan käsitelty vuokrasopimuksina	80
Lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset	-2
IFRS 16 -siirtymän vaikutus ennen diskonttausta	168
Diskonttauksen vaikutus	-37
IFRS 16 -siirtymän vaikutus 1.1.2019	131
IAS 17:n mukaiset rahoitusleasing-velat	85
Vuokrasopimusvelat yhteensä 1.1.2019	216